

ΔΕΟ34

ΜΑΘΗΜΑ 2

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΖΗΤΗΣΗΣ (DEMAND) $Q_d = D(p)$

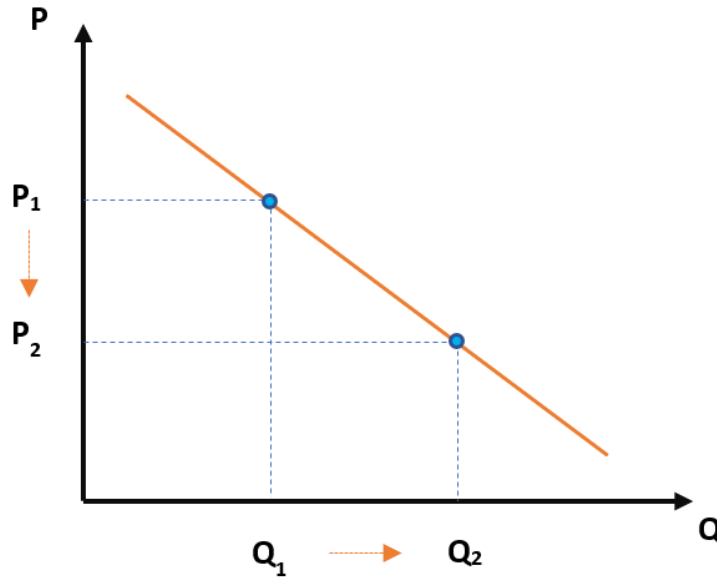
Είναι μια ισότητα η οποία συνδέει ,την τιμή με τη ζητούμενη ποσότητα , είναι φθίνουσα δηλαδή όταν αυξάνεται το ένα μέγεθος (τιμή ή η ποσότητα) τότε μειώνεται το άλλο, και ως εκ τούτου η τιμή και η ποσότητα συνδέονται με αρνητική σχέση .Δείχνει την συμπεριφορά του καταναλωτή.

Αρνητική σχέση διότι όταν P χαμηλή υπάρχουν περισσότερα άτομα που βρίσκουν συμφέρουσα την ανταλλαγή χρημάτων με μια μονάδα αγαθού και περισσότερα άτομα βρίσκουν συμφέρουσα την αγορά μεγαλύτερης ποσότητας.

Καμπύλη Ζήτησης Καταναλωτή: Εκφράζει την (αρνητική) σχέση ανάμεσα σε τιμή και ποσότητα του αγαθού x . Το σύνολο των συνδυασμών τιμής και ζητούμενης ποσότητας απαρτίζουν τη ζήτηση .

Η καμπύλη ζήτησης είναι η γραφική απεικόνιση της συνάρτησης ζήτησης ενός καταναλωτή, μιας ομάδας, δηλαδή μιας αγοράς. Η καμπύλη ζήτησης δείχνει τη σχέση μεταξύ της ζητούμενης ποσότητας(δηλαδή της εξαρτώμενης μεταβλητής) και της μιας από τις ανεξάρτητες.

Καμπύλη Ζήτησης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

πρωτοτυπίες απεικονίζουμε την εξαρτημένη μεταβλητή δηλαδή την ποσότητα στον οριζόντιο και όχι στον κάθετο άξονα (οκ δεν χρειάζεται να ξέρετε τη διαφορά για τις εξετάσεις απλά το λέμε)

ΣΟΣΟΣΟΣΟΣΣΣ

ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΚΑΜΠΥΛΕΣ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΟΤΑΝ ΚΟΙΤΑΜΕ ΕΥΘΕΙΕΣ. ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΕΤΕ ΤΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΥΟ ΜΟΡΦΕΣ.

Ζητούμενη ποσότητα είναι η ποσότητα που οι καταναλωτές επιθυμούν σε μια συγκεκριμένη τιμή (ένα σημείο πάνω στην καμπύλη ζήτησης). Έτσι, λέγοντας **μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας, εννοούμε μετακινήσεις πάνω στην καμπύλη ζήτησης**. Λόγω μεταβολής της τιμής με τους άλλους παράγοντες της ζήτησης σταθερούς.

Ζήτηση είναι ποσότητες που οι καταναλωτές επιθυμούν σε κάθε επίπεδο τιμών (ολόκληρη η καμπύλη ζήτησης) Έτσι λέγοντας **μεταβολή της ζήτησης** εννοούμε μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης επειδή οι καταναλωτές στις ίδιες τιμές ζητούν διαφορετικές ποσότητες.

ΣΟΣΟΣ ΣΟΥΠΕΡ ΣΟΣ

- Θα πρέπει να συνδέσουμε τις έννοιες της μετατόπισης με τη ζήτηση
- Και την έννοια της μετακίνησης με τη ζητούμενη ποσότητα.
- Θα έχουμε μετακίνηση πάνω στην καμπύλη ζήτησης. Λόγω μεταβολής της τιμής με τους άλλους παράγοντες της ζήτησης σταθερούς.
- Ενώ θα έχουμε μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης όταν με σταθερή την τιμή του αγαθού μεταβάλλεται κάποιος προσδιοριστικός παράγοντας της ζήτησης

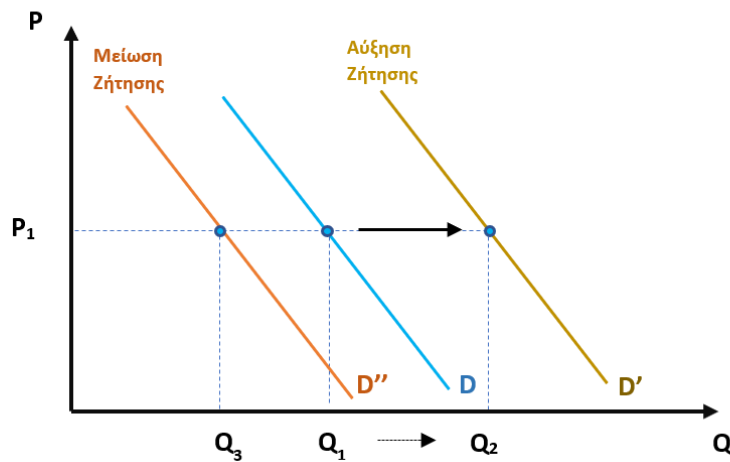
Ζήτηση είναι ποσότητες που οι καταναλωτές επιθυμούν σε κάθε επίπεδο τιμών (ολόκληρη η καμπύλη ζήτησης) Έτσι λέγοντας **μεταβολή της ζήτησης** εννοούμε μετατοπίσεις της καμπύλης ζήτησης επειδή οι καταναλωτές στις ίδιες τιμές ζητούν διαφορετικές ποσότητες.

ΣΟΥΠΕΡ ΣΟΣ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

1. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
2. ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
3. ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
4. ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
5. ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ (ΑΓΟΡΑΙΑΚΑΜΠΥΛΗ ΖΗΤΗΣΗΣ)

Σταθερή τιμή του αγαθού και μεταβολή ενός προσδιοριστικού παράγοντα ζήτησης

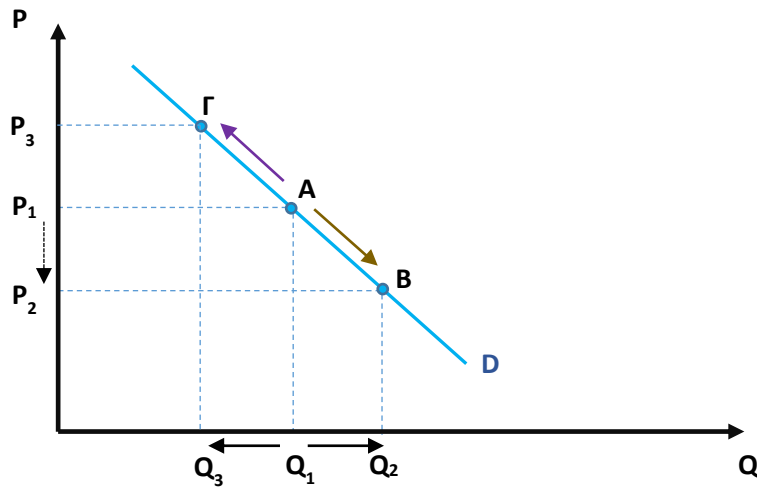

ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ Η μεταβολή της τιμής του αγαθού με δεδομένους τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης **ΜΕΤΑΒΑΛΛΕΙ ΤΗΝ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ** και **ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ**

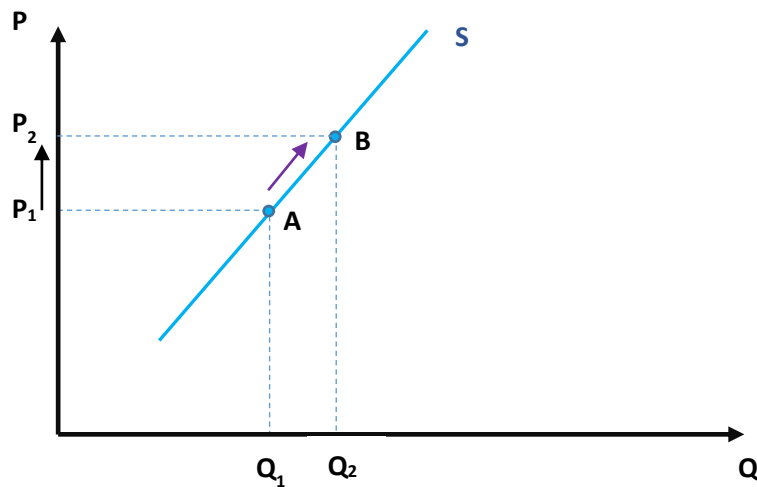
Η Μεταβολή ενός προσδιοριστικού παράγοντα της ζήτησης με δεδομένη την τιμή **ΜΕΤΑΒΑΛΕΙ ΤΗ ΖΗΤΗΣΗ** του αγαθού και **ΜΕΤΑΤΟΠΙΖΕΙ** ΤΗΝ καμπύλη ζήτησης

Ένας απλός τρόπος για το ποτέ μετατοπίζεται η καμπύλη ζήτησης είναι όταν αλλάζει μια μεταβλητή που δεν μετρείται από τους δυο άξονες .

Μεταβολή της τιμής του αγαθού και σταθερούς τους προσδιοριστικούς παράγοντες ζήτησης

Μεταβολή της τιμής του αγαθού και σταθερούς τους προσδιοριστικούς παράγοντες ζήτησης

Η ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

$$Q_D = D(P)$$

ΕΑΝ ΕΙΝΑΙ ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΤΟΤΕ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

$$Q_D = 100 - 2P \quad \text{ΔΗΛΑΔΗ} \quad Q_D = \alpha + \beta P \quad \text{ΜΕ} \quad \alpha > 0 \quad \text{και} \quad \beta < 0$$

Μπορεί να μας δίνεται η αντίστροφη συνάρτηση ζήτησης δηλαδή η μορφή

$$P = 50 - 2Q$$

Η ΖΗΤΗΣΗ ΜΕΤΑΒΑΛΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΑΛΛΑΖΕΙ ΕΝΑΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΤΗΣ Π.Χ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

ΣΟΣΟΣΣΣΣΣΣΣΣΣΣΣΟΣΣΟΣΟΣ

ΠΟΣΟΣΤΑ !

ΕΣΤΩ $Q_D = 100 - 2P$ ΚΑΙ ΕΧΟΥΜΕ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑ 50%

$$\text{ΤΟΤΕ } Q_T = Q_A + 50\%Q_A \Leftrightarrow Q_T = Q_A + \frac{50}{100}Q_A \Leftrightarrow Q_T = Q_A + 0,5Q_A$$

$$\Leftrightarrow$$

$$Q_T = 1.5Q_A \quad \text{ΕΠΟΜΕΝΩΣ} \quad Q_T = 1.5Q_A \Leftrightarrow Q_T = 1.5(100 - 2P)$$

$$\Leftrightarrow Q_T = 150 - 3P$$

ΕΣΤΩ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΤΑ 30%

$$\text{ΤΟΤΕ } Q_T = Q_A - 30\%Q_A \Leftrightarrow Q_T = Q_A - \frac{30}{100}Q_A \Leftrightarrow Q_T = Q_A - 0,3Q_A$$

$$\Leftrightarrow$$

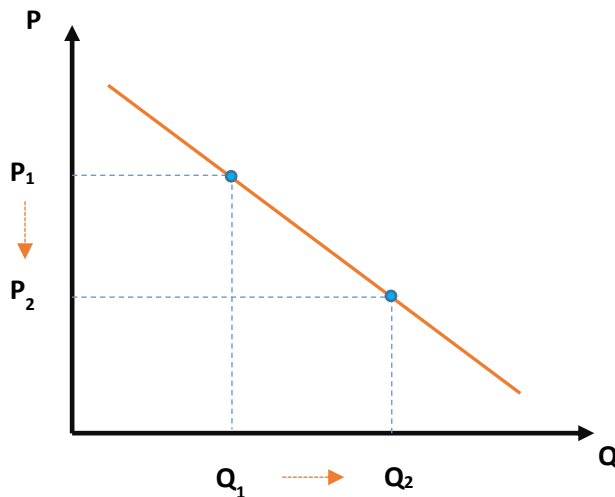
$$Q_T = 0,7Q_A \quad \text{ΕΠΟΜΕΝΩΣ} \quad Q_T = 0,7Q_A \Leftrightarrow Q_T = 0,7(100 - 2P)$$

$$\Leftrightarrow Q_T = 70 - 1.4P$$

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

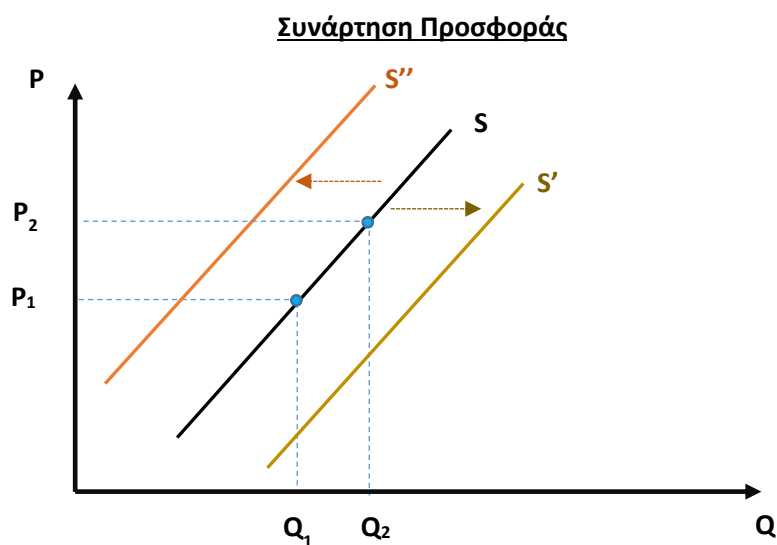
Θα έχουμε ακούσει στην καθημερινότητα μας ότι κάποιο αγαθό έχει **ανελαστική ζήτηση**. Αυτό σημαίνει ότι σε αυτά τα προϊόντα η ζητούμενη ποσότητα δεν επηρεάζεται από τις μεταβολές της τιμής(ΦΑΡΜΑΚΑ). Χαρακτηριστικό τους είναι ότι οι καμπύλες ζήτησης είναι πιο κατακόρυφες. Κατά συνέπεια **ελαστική ζήτηση** είναι το αντίθετο και οι καμπύλες ζήτησης απεικονίζονται διαγραμματικά πιο επίπεδες.

Καμπύλη Ζήτησης

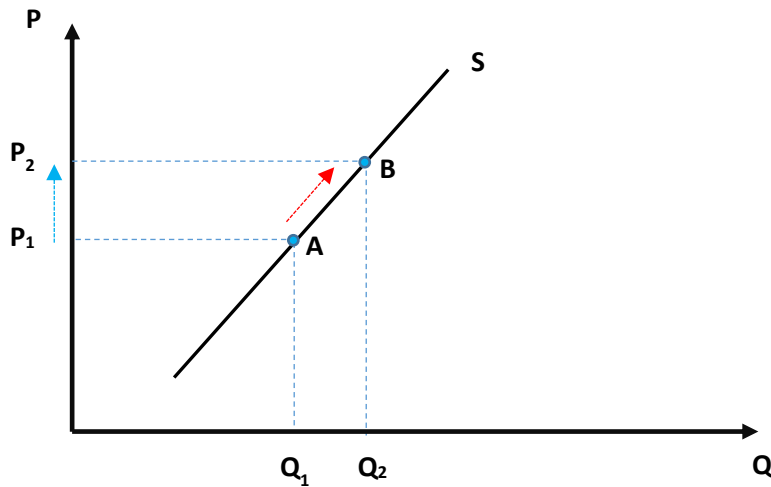
ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (SUPPLY) $Q_S = S_{(P)}$

Είναι μια ισότητα η οποία συνδέει την τιμή με τη προσφερόμενη ποσότητα. Είναι αύξουσα δηλαδή και τα δυο μεγέθη μεταβάλλονται κατά τον ίδιο τρόπο. Δείχνει την συμπεριφορά του παραγωγού. Έχουν θετική σχέση. Η σχέση που συνδέει κάθε δυνατή τιμή και προσφερόμενη ποσότητα προσδιορίζει την προσφορά. Το σύνολο των συνδυασμών τιμής και προσφερόμενης ποσότητας απαρτίζουν την προσφορά.

Θετική σχέση διότι σε P χαμηλή αντιστοιχεί μικρή προσφερόμενη ποσότητα καθώς υπάρχει κίνητρο σε επιχειρήσεις να μειώσουν την παραγωγή τους και επιχειρήσεις να εγκαταλείψουν τον κλάδο.

Σταθεροί προσδιοριστικοί παράγοντες προσφοράς και μεταβολή της τιμής

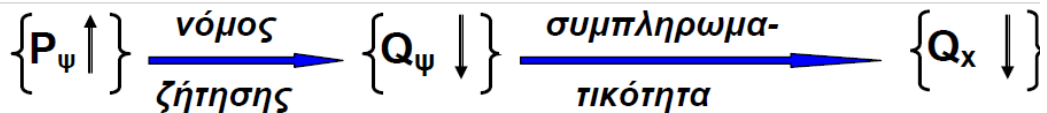
Προσφερόμενη ποσότητα είναι η ποσότητα που οι παραγωγοί προσφέρουν σε μια συγκεκριμένη τιμή (ένα σημείο πάνω στην καμπύλη προσφοράς. Έτσι, λέγοντας μεταβολή της προσφερόμενης ποσότητας, **εννοούμε μετακινήσεις πάνω** στην καμπύλη ζήτησης. Λόγω μεταβολής της τιμής με τους άλλους παράγοντες της προσφοράς σταθερούς.

Προσφορά είναι ποσότητες που οι παραγωγοί προσφέρουν σε κάθε επίπεδο τιμών (ολόκληρη η καμπύλη προσφοράς) Έτσι λέγοντας μεταβολή της προσφοράς εννοούμε μετατοπίσεις της καμπύλης προσφοράς επειδή οι παραγωγοί στις ίδιες τιμές προσφέρουν διαφορετικές ποσότητες.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΕΝΟΣ ΑΓΑΘΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟ ΑΛΛΟ ΑΓΑΘΟ

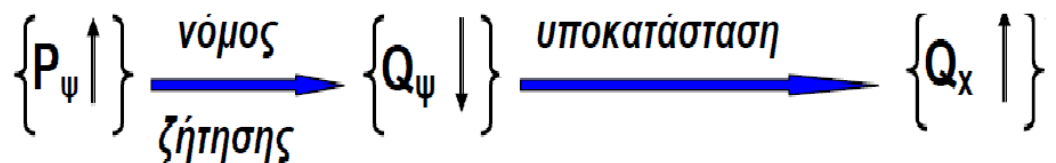
Το τι επιπτώσεις θα έχει στη ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X μια μεταβολή της τιμής του αγαθού Ψ εξαρτάται εάν τα αγαθά X και Ψ είναι μεταξύ τους συμπληρωματικά , υποκατάστατα ,ή ανεξάρτητα.

- **Συμπληρωματικά αγαθά** : αγαθά που καταναλώνονται μαζί για την ικανοποίηση της ίδιας ανάγκης .
- **Επομένως όταν η τιμή του αγαθού Ψ Αυξάνεται**

Άρα: $\frac{\Delta Q_x}{\Delta P_{\psi}} < 0$. Δηλαδή έχουμε μείωση της ζήτησης του αγαθού χ. Συνεπώς, η καμπύλη ζήτησης του χ μετατοπίζεται προς τα αριστερά.

Υποκατάστατα (ανταγωνιστικά) αγαθά: αγαθά που ικανοποιούν την ίδια ανάγκη .Το ένα αγαθό μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη θέση του άλλου. Έστω ότι η τιμή του αγαθού ψ αυξάνεται:

Άρα: $\frac{\Delta Q_x}{\Delta P_{\psi}} > 0$. Δηλαδή έχουμε αύξηση της ζήτησης του αγαθού χ. Συνεπώς, η καμπύλη ζήτησης του χ μετατοπίζεται προς τα δεξιά.

Προσοχή είναι multiple που παίζουν πάντα στις εξετάσεις.

Επιπλέον Ανεξάρτητα είναι τα αγαθά όπου Η κατανάλωση του ενός αγαθού δεν επηρεάζει την κατανάλωση του άλλου αγαθού.

Η μεταβολή του εισοδήματος και η επίδραση του στα αγαθά

Το τι επιπτώσεις θα έχει στη ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X μια μεταβολή του εισοδήματος εξαρτάται εάν το αγαθό είναι κανονικό αγαθό, κατώτερο ή ουδέτερο αγαθό

Κατωτέρα αγαθά : είναι εκείνα τα αγαθά των οποίων η κατανάλωση μειώνεται καθώς το εισόδημα αυξάνεται και αυξάνεται καθώς το εισόδημα μειώνεται.

Κανονικά αγαθά : είναι εκείνα τα αγαθά των οποίων η κατανάλωση μειώνεται καθώς το εισόδημα μειώνεται.

Ουδέτερα αγαθά : τα αγαθά εκείνα των οποίων η κατανάλωση δεν επηρεάζεται από τις μεταβολές του εισοδήματος .

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ « ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΓΑΘΩΝ »

1) Τα αγαθά X και Ψ είναι μεταξύ τους συμπληρωματικά. Μια βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού X με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς θα έχει ως αποτέλεσμα

A) τη μείωση της προσφοράς του αγαθού X και την αύξηση της ζήτησης του αγαθού Ψ.

B) τη μείωση της ζήτησης του αγαθού X και την αύξηση της προσφοράς του αγαθού Ψ.

Γ) την αύξηση της προσφοράς του αγαθού X και την αύξηση της ζήτησης του Ψ.

Δ) την αύξηση της προσφοράς του αγαθού X και την μείωση της ζήτησης του Ψ.

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Γ

2) Αν τα αγαθά X,Ψ είναι υποκατάστατα, μια αύξηση της τιμής του αγαθού X θα επιφέρει :

a) μείωση της ζήτησης του αγαθού X

β) μείωση της ζήτησης του αγαθού Ψ

γ) μείωση στη ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X και ταυτόχρονα αύξηση της ζήτησης του αγαθού Ψ.

δ)Κανένα από τα παραπάνω

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Γ

3) Αν τα αγαθά X,Ψ συμπληρωματικά, μια αύξηση της τιμής του αγαθού X θα επιφέρει :

- A) μείωση της ζήτησης του αγαθού X
- B) μείωση στη ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X και ταυτόχρονα αύξηση της ζήτησης του αγαθού Ψ.
- Γ) μείωση της ζήτησης του αγαθού Ψ.
- Δ) Κανένα από τα παραπάνω

ΣΩΣΤΟ Γ

4) Ποιος από τους παρακάτω παράγοντες δεν επηρεάζει τη ζήτηση ενός αγαθού στην αγορά

- A) το εισόδημα των καταναλωτών
- B) η μεταβολή της τιμής του
- Γ) οι τιμές των άλλων αγαθών
- Δ) οι προτιμήσεις και οι προσδοκίες των καταναλωτών

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Β

5) Η καμπύλη της αγοραίας ζήτησης για ένα αγαθό προκύπτει αν αθροίσουμε

- A) κάθετα τις ατομικές καμπύλες ζήτησης
- B) οριζόντια τις καμπύλες ατομικής ζήτησης
- Γ) τις τιμές για κάθε ποσότητα
- Δ) τις ποσότητες του ζητούμενου αγαθού από όλους τους καταναλωτές .

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Β

- 6) Αν μειώνεται η ζήτηση για ένα αγαθό X όταν μειώνεται η τιμή ενός αγαθού Ψ τότε θα πρέπει
- A) τα αγαθά X, Ψ είναι συμπληρωματικά
 - B) τα αγαθά X, Ψ είναι πολυτέλειας
 - Γ) τα αγαθά X, Ψ είναι κατωτέρα
 - Δ) τα αγαθά X, Ψ είναι υποκατάστατα.

ΣΩΣΤΟ Δ

- 7) Μια μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης για αυτοκίνητα προς τα αριστερά οφείλεται
- A) Σε μια αύξηση των δασμών
 - B) στη βελτίωση της παραγωγής των αυτοκινήτων
 - Γ) Στη μείωση του κόστους των πρώτων υλών για αυτοκίνητα
 - Δ) Στη μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Δ

- 8) Τα αγαθά X, Ψ είναι υποκατάστατα, ενώ τα X, Ω είναι συμπληρωματικά. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού X με *ceteris paribus* τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς θα έχει ως αποτέλεσμα να :
- a) Να αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ω
 - b) Να μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ
 - c) Να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό Ψ και να μειωθεί η συνολική δαπάνη για το Ω
 - d) Να αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Γ

9) Εάν αυξηθεί ταυτόχρονα η ζήτηση και μειωθεί η προσφορά τότε

- A) η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθούν
- B) η τιμή ισορροπίας θα αυξηθεί και η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθεί
- Γ) η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθούν
- Δ) η τιμή ισορροπίας θα αυξηθεί ενώ είναι αβέβαιο τι θα συμβεί στην ποσότητα ισορροπίας.

ΣΟΥΠΕΡ ΣΟΣ **ΣΩΣΤΟ Δ**

10) Έναν μειωθεί ταυτόχρονα η ζήτηση και η προσφορά τότε

- A) η τιμή ισορροπίας θα αυξηθεί ένα η ζήτηση μειωθεί περισσότερο από την προσφορά.
- B) η τιμή ισορροπίας θα μειωθεί εάν η προσφορά μειωθεί περισσότερο από την ζήτηση.
- Γ) η ποσότητα ισορροπίας θα μείνει αμετάβλητη εάν η μείωση της προσφοράς είναι ίση με τη μείωση της ζήτησης.
- Δ) η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθεί .

ΣΩΣΤΟ ΤΟ Δ → η ποσότητα ισορροπίας θα μειωθεί σε κάθε περίπτωση ενώ η τιμή εξαρτάται από τις εκάστοτε μετατοπίσεις